

Grafisk roman och poesi

Olika sätt att bearbeta egna och gemensamma texter till innehåll och form - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att träna på att uttrycka tankar om en bild i ord. Kategorisera orden i ordklasser och med hjälp av dessa skapa en helt ny text. Eleverna tränar också på att bearbeta och förbättra den egna texten.

Läraren reflekterar

Hur gick lektionen då? Över förväntan måste jag säga. Vi pratade grammatik, eleverna skrev, vi tolkade bilder och reflekterade under 1 timme och 40 minuter. Slutresultatet ser du ett exempel på längst ned i texten.

Metod

Jag plockade ut tre bilder ur Ankomsten (Shaun Tan) och till varje bild kopplade jag en ordklass (substantiv, verb och adjektiv). Jag tog fram en arbetsgång i 7 steg och varje steg var tidsbegränsat.

Steg 1-3

Eleverna fick utifrån första bilden samla substantiv. De skrev som aldrig förr. Långa listor med substantiv växte fram. Det som var så bra var att vi också fick in lite grammatikundervisning. Vad är ett substantiv?

Steg 1: Jag samlar och skriver substantiv

Substantiv är namn på ting, exempelvis penna, boll och ring.

1. Skriv ner alla substantiv som du ser på bilden.
2. Hitta på egna substantiv till de saker du inte vet namnet på.
3. Du har 5 minuter på dig.

I **steg 2** fick eleverna se en ny bild och till denna skriva ner alla verb. Vad händer och sker på bilden? Ännu en gång satte eleverna igång att skriva och en ny lista trädde fram. Denna gång fylld med verb. I **steg 3** var det dags att samla adjektiv. Vad är egentligen ett adjektiv? Det var lite krångligt. Eleverna löste det dock och började skriva ner alla adjektiv utifrån den tredje bilden från romanen.

Steg 4

När vi kom till steg 4 var det dags att skriva egna dikter med utgångspunkt från de ord de skrivit upp. Eleverna fick lägga till andra ord för att få ihop meningar och fraser men de ord de skrivit under steg 1-3 skulle vara i fokus.

Steg 4: Läs igenom alla dina ord och skapa en dikt

1. Vad har du samlat för substantiv, verb och adjektiv?
2. Fundera över hur du skulle kunna använda alla eller några av dem för att skapa en dikt.
3. Skriv din dikt.
4. Skapa en titel till din dikt.

Du får 10 minuter på dig!

Steg 5-6

När alla skrivit ett första diktutkast var det dags för högläsning. Eleverna gick fram vid tavlan och läste sina dikter för klasskompisarna. Lite pirrigt var det allt! I steg 6 fick eleverna reflektera. De fick fundera över det de hört kopplat till sin egen dikt och sedan utveckla den egna dikten.

Steg 6: Reflektion - utveckla dikten

Du har nu fått lyssna på alla andras dikter. Hur skulle du kunna utveckla din dikt?

1. Skriv en kort text under din dikt där du förklarar och ger exempel på hur du skulle förbättra din dikt.
2. Skriv nu om din dikt utifrån dina egna reflektioner
3. Du får 5 minuter på dig.

Steg 7

Steg 7 var lektionens sista steg och även det innebar reflektion och eftertanke.

Steg 7: Reflektion kring dagens lektion

1. Skriv ner din reflektion under din dikt. Reflektionen ska svara på följande frågor:
 - a) Hur var det att arbeta med diktskrivande på detta sätt (i flera steg)?
 - b) Vad var det som var bra/mindre bra med detta arbetssätt?
 - c) Vad skulle du kunna göra för att förbättra din dikt eller din arbetsinsats?

Eleve exempel

Som avslutning ska du få läsa en av mina elevers dikter (version 1 överst och version 2 under reflektionen).

Frihet

Jag ser en brygga, en bro till friheten
Bakom mig härjar elden i den lilla staden
Människor springer ifrån staden i panik
Luftskeppen skjuter
ner mot staden,
ner mot människorna
Frihet som en fågel har
söker jag efter
Jag börjar se ljuset i tunneln.

Reflektion: Min text handlar om hur en person flyr från en stad där det är krig. Jag kunde förbättra texten genom att lägga till någon mening efter "människorna".

Frihet

Jag ser en brygga, en bro till friheten
Bakom mig härjar elden i den lilla staden
Människor springer ifrån staden i panik
Luftskeppen skjuter
ner mot staden,
ner mot människorna
jag längtar efter frihet
Frihet som en fågel har
söker jag efter
Jag börjar se ljuset i tunneln
jag är nästan där.

Lgr 11 Förmåga

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, läsa och analysera skönlitteratur.

Centralt innehåll

Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.

Kunskapskrav

Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll /.../ visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika verk.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning samt **väl** fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer.